

PRESSMEDDELANDE
Norrbottnens Kommuner
Luleå, 12 december 2025

Norrbottnens Kommuner rasar mot Trafikverkets beslut om halverade nattåg – slår mot hela norra Sverige

Trafikverkets besked den 9 december om ett nytt upplägg för nattågstrafiken mellan Stockholm och övre Norrland innebär att nattågstrafiken norr om Umeå i praktiken halveras. Från den 13 april nästa år kommer endast ett nattåg per dygn att gå hela vägen Stockholm–Narvik, medan det andra nattåget vänder i Umeå.

– Att i detta läge halvera nattågstrafiken norr om Umeå är ett olyckligt beslut. Det slår direkt mot möjligheten att bo, arbeta och driva företag i Norrbotten och det går på tvärs med statens egna ambitioner om att norra Sverige ska vara motor i den gröna omställningen, säger Birgitta Larsson, ordförande för Norrbottens Kommuner.

Försämrad tillgänglighet och växande klyfta i landet

Norrbottnens Kommuner har under lång tid betonat att två nattåg per dygn i vardera riktningen Stockholm–Narvik är en grundförutsättning för rimlig tillgänglighet i norra Sverige. Med endast ett nattåg norr om Umeå försämras valmöjligheter, tidlägen och möjligheten att resa utan bil för de som är bosatta längs hela sträckan.

Beslutet innebär också ökad sårbarhet. När endast ett nattågpar finns norr om Umeå saknas i praktiken redundans vid störningar.

– I ett län med långa avstånd är nattågen inte en bekväm detalj. Det är ett fundamenta i den grundläggande samhällsservicen. Därför är det uppseendeväckande att staten väljer att dra in dessa tåg med hänvisning till att tågens skick är så pass dåliga att det kräver underhåll. Inte nog med att vi länge har godtagit ett sämre skick och en sämre standard på våra tåg i norr, nu används dessutom årtal av försummat underhåll och bristande reinvesteringar som argument till att inte tillgodose de behov som finns, säger Birgitta Larsson.

Slag mot näringsliv, arbetsmarknad och besöksnäring

Nattågen är en viktig del av infrastrukturen för både näringslivet och den offentliga sektorn. De möjliggör effektiva, långväga tjänsteresor där restid kan användas till arbete och där medarbetare kan resa hållbart till möten, utbildningar och samarbeten i övriga delar av landet. För många svenska och internationella gäster är nattåget det bärande alternativet för ett klimatsmart resande till och från fjällvärlden.

– Besöksnäringen är en av Norrbottens basnäringar, som dessutom utvecklas långt snabbare än andra delar av Sverige. När tillgängligheten med nattåg försämras riskerar vi att bromsa en positiv utveckling som skapar jobb och skatteintäkter i hela länet, säger Birgitta Larsson.

När utbudet minskar flyttas resande till mer klimatbelastande transportslag, vilket försvårar möjligheterna att nå nationella klimatmål.

Norrbottens Kommuners krav

- Regeringen måste ge Trafikverket mandat och ekonomiska förutsättningar att säkerställa att det även fortsättningsvis går två nattåg per dygn i vardera riktningen Stockholm–Narvik, åtminstone fram till dess att nya nattågsfordon är i trafik och en samlad utvärdering av behoven har gjorts.
- Justera de ekonomiska ramarna för upphandlad trafik i norr
Det är inte rimligt att hänvisa till snäva budgetramar när resultatet

blir en kraftigt försämrad grundläggande tillgänglighet i en del av landet som har en bärande roll i den nationella utvecklingen.

- Upphandlingen av nya nattågsfordon och nödvändiga kapacitetshöjande åtgärder på Malmbanan måste genomföras skyndsamt och med fokus på tågens funktion i ett arktiskt klimat, så att både gods- och persontrafik kan utvecklas utan att ställas mot varandra.
- I det pågående arbetet med att analysera framtidens nattågstrafik ska scenarier med stärkt nattågstrafik till norra Sverige analyseras.

Kontakt

Birgitta Larsson, kommunalråd Gällivare (S)

Ordförande Norrbottens Kommuner: 072-598 84 75

Om Norrbottens Kommuner

Norrbottens Kommuner är en intresseorganisation som företräder landets 14 nordligaste kommuner. Vi verkar för ett utökat kommunalt samarbete och ett hållbart samhällsbygge. I samverkan skapar vi konkurrenskraftiga arenor för dialog och kunskapsutveckling. Vi ger Norrbottens kommuner en samlad och tydlig röst, både hemma och ute i världen.